

Oslo, 22.4.16

MØTE NR. 2-16, UTVALG FOR MILJØOVERVÅKNING

Tid: 14.4.16, kl. 13 – 15.25

Sted: VAV, 6.etg. i Herslebs gate 5

Referat

Tilstede:

Utvalg for miljøovervåking: Knut Bjørnskau, Ski; Endre Hoffeker, Oppegård; Toril Giske, VAV, Oslo; Stein Fredriksen, UIO; Simon Haraldsen, Fylkesmannen; Elisabeth Lundsør og Jane Dolven fra Norconsult, Svanhild Fauskrud, Fagrådet (sekretær) og Kai Sørensen, NIVA (under sak 1)

Vannområdet PURA: Anita Borge

Vannområdet Indre Oslo vest: Ingvild Tandberg

Forfall: Anja Celine Winger, Fylkeskommunen; Helle Frodahl, Bærum;

Vannområdet Oslo: Heidi Kristensen

1. Ferrybox

Kai Sørensen fra NIVA presenterte:

- Ferrybox årsovervåking 2015

NIVAs Ferrybox inngår i et større nasjonalt og internasjonalt nettverk. I Ferryboxen på Color Fantasy inngår vannsensorer mhp temperatur, saltholdighet og klorofyll-a, vannsensorer/analyse mhp næringssalter, pH og pCO₂, dekkensensor mhp total innstråling, radiance innstråling, stråling fra sjøen og beregning av havfarge, vannprøvetaking mhp klorofyll-a, næringssalter, alge-taksonomi, pigmenter, turbiditet og alkalinitet. I tillegg har de passive prøvetakere mhp miljøgifter. I 2015 har systemet fungert bra, alle sensorer har vært i drift, prøvetakingene for vannkjemi og planteplankton gjennomført. Alle prøvene er analysert.

Temperatur og salinitet: flomsituasjonen i september og oktober ga lav salinitet i hele fjorden.

Planteplankton og klorofyll a: viser inegn spesiell våroppblomstring men en kraftig høstoppblomstring i overgangen september/oktober. Det var kiselalgen *Dactyliosolen fragilissimus* som var dominerende under høstoppblomstringen. For disse parameterne er det en god sammenheng mellom sensor og vannprøver.

Utvikling av Ferryboxen gir nye muligheter der partikler målt som turbiditet gir et mål for mengde partikulært materiale, måling av organisk materiale (cDOM som humus) gir et mål på løst organisk materiale. Havforsurningsparameterne pH og pCO₂ måles kontinuerlig, innsamling av miljøgifter og analyse med non-target metoder. Dessuten arbeides det med undersøkelser av mikroplast via Ferryboxen. Måling av organisk materiale (cDOM) som fluorescerer viste et kraftig signal under høstflommen, dvs mye oppløst organisk material som ble vasket ut i fjorden. Det er en god sammenheng mellom cDOM og saltholdighet.

Videre arbeid: Det er flere EU prosjekter innen satellittovervåking hvor Fagrådet er ønsker med, EU prosjekter på molekylærbiologiske metoder og biosensor og NIVA SIS(strategisk instituttsatsning) inne Land – Hav med karakterisering av organisk materiale og modellering.

Fagrådet må få tilgang til online applikasjon på Ferrybox.

- AquaMonitor
Via AquaMonitor fås nær sanntidsdata. Rådata kan lastes inn og bearbeides herfra. Hva med finansiering? Kan dataene fra Ferryboxen erstatte analyser i prøvetakingsprogrammet? Kan prøvetaking kun benyttes på de områder der Ferryboxen ikke kan benyttes? Klimatologi og klassifiseringsgrensene kan legges inn. Det er viktig å få en brukertilgang med bl.a. korte og konsise meldinger.
- Satelittovervåkning
Satellittovervåkingen og sambruk med in situ data fra Ferrybox er en del av Copernicus programmet. Sentinel 2 er en miljøsatellitt mens Sentinel 3 er marin havfargesensor. NIVA er i dialog med Miljødirektoratet om nyttig- gjøring av data fra satellittovervåkingen. Kan satellittdata erstatte prøvetaking og analyse av klorofyll, partikler, temperatur, alger og plankton? Satellittdata og resultatene fra Ferrybox mhp klorofyll på stasjon Dk1 (Indre Oslofjord) stemmer godt overens. Dataene fra satellitt er klarværsdata! Temperaturen måles med 0,05°C nøyaktighet. Satellittdata og Ferrybox-resultater vil ha felles web. Med nye tjenester er det viktig å få til en god dialog mellom forvaltning, sluttbrukere og forskningsmiljøene. Satellittdataene er gratis, kostnadene er behandlingen av innkomne data. Satellittovervåkingen kan ikke erstatte prøvetaking med tilhørende analyser men supplere disse. Presentasjonen oversendes Fagrådet.

2. Følge opp sakene fra møte med Miljødirektoratet

Fagrådet sammen med fylkesmannen, fylkeskommunen, representanter fra vannområdene, UiO og Norconsult har hatt møte med Miljødirektoratet der følgende saker ble drøftet:

- Samordning mellom fagrådets overvåkingsprogram og statlige overvåkingsprogram som omfatter Indre Oslofjord.
- Miljøgiftovervåkingen og koblingen til stasjonsnett basisovervåking i fjorden.
- Vi vurderer om det skal foretas en ny foraminiferundersøkelse; metodens status i forhold til en ny klassifiseringsveileder.
- bruk av Ferrybox i overvåkingen. Kort info om metode og informasjonsmuligheter dette gir kommunale og statlige myndigheter.
- Norconsult har gjort noen enkle undersøkelser av plastpartikler i sedimenter på oppdrag fra Fagrådet. En eventuell videreføring bør trolig ses i sammenheng med direktoratets handlingsplan for mikroplast.
- Kort informasjon om interregprosjektet " Ren Kystlinje" hvor en av arbeidsgruppene ledes av Akershus fylkeskommune. Her er hovedfokus søppel - hvor også mikroplast inngår.
- Det arbeides med kartlegging av naturtyper i indre Oslofjord og bestemmelser av disse etter NiN-systemet. Kort informasjon om dette og hvordan dette arbeidet bør videreføres.

Utvalget prioriterte å utløse opsjon på ny undersøkelse av foraminiferer i 2017. Denne undersøkelse vil erstatte pkt. C; reker i gjeldende avtale. Foraminiferer, med definisjon av begrepet, vil bli tatt inn i klassifiseringsveilederen. Senere kan det være aktuelt å benytte opsjon miljøgifter, endelig avklaring senere. Utvalget har behov for å få tilsendt de historiske data på rekeundersøkelsene som er utført fra år 2000, for å kunne gjøre trendanalyser.

3. Høringsuttalelse NOU 2015:16 Overvann fra byer og tettsteder

Det vil bli sendt høringsuttalelse fra utvalget på NOU 2015:16 forurensningskapittel og avrenning fra tette flater samt støtte opp om tømning av sandfang.

4. Henvendelse i 2016

Fagrådet for Ytre Oslofjord vil gjennomføre ny strandnottrekk i 2018. Utvalget var enige om at strandnottrekk i Indre Oslofjord også skal gjennomføres i 2018, samtidig med Fagrådet for Ytre Oslofjord.

Fagrådet
for vann- og avløpsteknisk
samarbeid i indre Oslofjord

5. Eventuelt/info

Nytt møte avtalt 2.juni kl. 13 hos VAV.

Fagrådets årsmøte er satt til 7.juni kl. 10 til ca. kl. 14 hos Bølgen & Moi, Tjuvholmen

Svanhild Fauskrud (referent)